

Μύηση μαθητών του δημοτικού στο επιχειρείν

Ιωάννα Φωτιάδη
14.06.2021 • 20:12

«Τα παιδιά μεγαλουργούν όταν τους δίνουμε χώρο και ενθάρρυνση», τονίζει η κ. Αθηνά Πριμικήρη. (Φωτ. SHUTTERSTOCK)

Εμβάθυναν στα μετεωρολογικά φαινόμενα στο στενό της Σαλαμίνας και στα μελτέμια που έπνεαν το χρονικό διάστημα της ναυμαχίας του 480 π.Χ., δημιούργησαν τριήρεις από γράμματα σε μορφή λογότυπου και ανέλαβαν ως άλλοι εκφωνητές ειδήσεων να παρουσιάσουν στο κοινό τη ναυμαχία της Σαλαμίνας τηρώντας τη δημοσιογραφική δεοντολογία. Ετσι διδάχθηκαν οι 11χρονοι μαθητές της Αθηνάς Πριμικήρη στο Καπανδρίτι την κορυφαία στιγμή των Περσικών Πολέμων, της οποίας εσχάτως γιορτάσαμε την επέτειο των 2.500 ετών. «Η τελευταία ιδέα ήταν μάλιστα των παιδιών, τα οποία μεγαλουργούν όταν τους δίνουμε χώρο, χρόνο και ενθάρρυνση» τονίζει η έμπειρη εκπαιδευτικός, μιλώντας στην «Κ», με αφορμή την έκδοση του βιβλίου της «Εκπαίδευση 4.0». «Το δημιουργικό παιδί μέχρι πρόσφατα οι δάσκαλοι δεν το ήθελαν στην τάξη τους, γιατί έφερνε αναστάτωση με τις πρωτοβουλίες του», υπενθυμίζει η ίδια που μετρά 36 χρόνια στις σχολικές αίθουσες δημόσιων σχολείων. «Βρισκόμουν πάντοτε σε μια διαρκή αναζήτηση για διαφορετικούς τρόπους διδασκαλίας και επεδίωκα τη διαθεματική προσέγγιση των γνωστικών αντικειμένων, η καθιέρωση της ευέλικτης ζώνης μου έδωσε την ιδανική διέξοδο», εξηγεί η κ. Πριμικήρη, που είχε το «δασκαλίκι» εκ γενετής μέσα της. «Αρχικά πέρασα στην Πάντειο, την οποία μάλιστα τελείωσα, έδωσα όμως μετά κατατακτήριες στην τότε Παιδαγωγική Ακαδημία».

Το εν λόγω συγγραφικό πόνημα δεν αποτελεί κάποιο αυτοβιογραφικό βιβλίο, αλλά την εκλαϊκευμένη μορφή της πτυχιακής εργασίας της εκπαιδευτικού κ. Πριμικήρη, που υποστηρίζει έμπρακτα τη διά βίου εκπαίδευση. «Παρακολούθησα από το 2015

έως το 2017 στο Πανεπιστήμιο Πειραιά το νέο τότε μεταπτυχιακό πρόγραμμα “Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Πολιτικές στην Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Έρευνα”, ωστόσο στην πτυχιακή μου κατέληξα να εστιάζω στην επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση». Το αποτέλεσμα ήταν τόσο ουσιαστικό, που οι καθηγητές την ενθάρρυναν να το τροποποιήσει με τέτοιο τρόπο ώστε να φτάσει στα χέρια κάθε γονιού και εκπαιδευτικού.

«Ήπιες δεξιότητες»

«Όταν μιλάμε για τη μύηση των παιδιών του δημοτικού στην επιχειρηματικότητα, προφανώς δεν εννοούμε τη σύνταξη business plan», διευκρινίζει η συγγραφέας. «Στο δημοτικό στηρίζουμε την ευρύτερη έννοια της επιχειρηματικότητας, καλλιεργώντας τις επιχειρηματικές δεξιότητες, μέσω των οποίων ένας άνθρωπος κατορθώνει να περάσει από τη σύλληψη της ιδέας στην υλοποίησή της». Τα εν λόγω χαρακτηριστικά είναι ευρέως γνωστά ως «soft skills» (ήπιες δεξιότητες). Το θάρρος, η θέληση, η αυτοπεποίθηση, η κριτική σκέψη, η δυνατότητα επίλυσης προβλημάτων και η ικανότητα συνεργασίας με άλλους είναι ορισμένα από τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα όχι

μόνο ενός επιχειρηματία, αλλά κάθε επιτυχημένου επαγγελματία και ενεργού πολίτη.

«Πρόκειται για όσα δεν αναγράφονται μεν στο βιογραφικό σημείωμα, αλλά παίζουν εντέλει τον πιο καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη ενός εργαζομένου», περιγράφει η ίδια, «ιδίως η προσαρμοστικότητα, απαραίτητη για τους εργαζόμενους του μέλλοντος που θα κληθούν να αλλάξουν αντικείμενο εργασίας έως και επτά φορές στη διάρκεια της καριέρας τους». Στοίχημα, σύμφωνα με την ίδια, είναι οι σύγχρονοι δάσκαλοι να «μην εγκαταλείψουν τις γνωστικές δεξιότητες, αλλά να τις συνδυάσουν με τις ήπιες δεξιότητες, ώστε να εξοπλίσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τους μαθητές τους».

Το βιβλίο εξαρχής στόχευε στο μέλλον, όπως άλλωστε υπονοεί και ο τίτλος του. «Η επέλαση της ψηφιακής τεχνολογίας, της 4ης δηλαδή Βιομηχανικής Επανάστασης, ανέδειξε δύο κυρίαρχα ζητήματα: τις δεξιότητες που θα πρέπει να διαθέτουν οι νέοι, καθώς και τη σημασία της διασύνδεσης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας», σημειώνει στο οπισθόφυλλο του βιβλίου, που κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Παπαδόπουλος, ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας, κ. Γιάννης Στουρνάρας. «Η τεχνολογική εξειδίκευση δεν αρκεί από μόνη της για να αποτελέσει πηγή καινοτομίας. Πρέπει να συνδυάζεται με επιχειρηματικές ικανότητες, οργανωτική τεχνογνωσία και σχεδιασμό». «Αν το βιβλίο είχε εκδοθεί προ πανδημίας, οι προτάσεις μου θα ακούγονταν ρηξικέλευθες, όμως όλα όσα αναφέρω, οι αλλαγές δηλαδή που θα έπρεπε να έχουν γίνει από καιρό για να συμβαδίσει η ελληνική εκπαίδευση με την 4η Βιομηχανική Επανάσταση έγιναν κυριολεκτικά εν μία νυκτί» λέει στην «Κ». «Η τεχνολογία δεν είχε καθόλου υπεισέλθει στο παιδαγωγικό κομμάτι και οι εκπαιδευτικοί αναγκάστηκαν να το κάνουν σε χρόνο ρεκόρ, ήταν σαν να τους πέταξαν από αεροπλάνο και να τους ζήτησαν να πετάξουν».

Με άλλη ματιά

Το σχολείο 4.0 απαιτεί έναν δάσκαλο με μια διαφορετική ματιά. «Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να είναι έτοιμος να εκχωρήσει μέρος της εξουσίας του, να διανείμει εκ νέου τους ρόλους μέσα στην τάξη με στόχο η εκπαιδευτική διαδικασία να γίνει μαθητοκεντρική» υποστηρίζει η κα Πριμικήρη. «Θα πρέπει ως δάσκαλοι να είμαστε προετοιμασμένοι και για τις ερωτήσεις, την απάντηση στις οποίες δεν θα γνωρίζουμε», λέει. «Τότε θα πρέπει να παραδεχθούμε ενώπιον των παιδιών την άγνοια ή το λάθος μας και να ζητήσουμε μια δεύτερη ευκαιρία». Στην εποχή της ψηφιοποίησης της πληροφορίας, ο δάσκαλος καλείται να εκπαιδεύσει τον μαθητή, όχι στο να βρίσκει την πληροφορία, αλλά στο να τη φιλτράρει και να τη διασταυρώνει. «Το να μαθαίνεις πώς να μαθαίνει (learning to learn) δεν υπήρξε ποτέ πιο επίκαιρο» υπογραμμίζει η ίδια, που προ ετών επελέγη από τη NASA ως εκπρόσωπος της χώρας μας στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Mission X: Train Like an Astronaut». Ομάδα μαθητών δημιούργησε κατόπιν μια... διαστημική μονόπολη, αποδεικνύοντας την κλίση της στο επιχειρείν. «Συνέταξαν ερωτήσεις στοχευμένες σε θέματα διαστημικά, όρισαν τους κανόνες του παιχνιδιού, έφτιαξαν ζάρια από πηλό και χρήματα από χαρτί», λέει ενθουσιασμένη.